

624

Lasten ja nuorten kirjasto
N:o 13

Kertomus

Pienenstä Raamatusta

ja mitä se matkaanjaatti.

(Suomenmos.)

Raumalla 1892,

Rauman Kirjapaino-Osakenttiö.

Lasten ja nuorten kirjasto n:o 13

Kertomus

Pienestä Raamatusta

ja mitä se matkaansaatti.

(SuomennoS.)

Raumalla,

Rauman Kirjapaino-Osakeyhtiön kustannuksella,
1892.

Suomentaja pyytää ilmoittaa, että kaikki vieraskieliset nimet ovat muutetut suomalaisiksi. Syynä tähän on se, että lapset ja vierasta kieltä taitamattomat henkilöt monestikin eivät niin mielellään lue sellaisia kirjoja, joissa kaikki nimet ovat vieraita, ja mahdottomia ääntää. Kun ei mitään historiallisia nimiä esiinny, ei ole tästä mitään vahinkoa syntynyt, eikä muutosta olisi tehtykään, ellei oma kokemuksemme olisi osoittanut, että moni muuten hyvä kertomus ei ole niin „hauska“ ainoastaan sentähden että nimet ovat vaikeat ääntää; jos kirjaa luetaan ääneen on näin laita vielä suuremmissa määrässä.

- **Raumalla,**
Rauman Kirjapaino-Osakeyhtiön kirjapainossa,
1892.

Kertomus Vienestä Naama- tusta ja mitä se mat- kaansaatti

Kerttu ja Anna Vuorela olivat su-
wiloma-aikoina vieraisissa iso-äitinsä luona,
joka asui kauniilla paikalla maalla.
Hänen asuntonsa nimi oli Tammela,
koska siinä ympärillä kasvoi paljon
tammia. Kertun ja Annan, joiden koti
oli kaupungissa, oli hyvin hauskaa iso-
äidin luona. Naikki oli kaunistakin sekä
sijällä että ulkona, eikä heillä ollut mi-
tään läksyjä luettavana, ei mitään teh-
tävää muuta kuin leikkiä puutarhassa,
tahi mennä ulos niityille poimimaan

siellä kasvavia kuffia. Heille oli aina kowin hupaista saada olla iso-äidin luona, sillä paitsi sitä että hän oli kiltein ja rakkahin iso-äiti maan päällä, taisi hän kertoa semmoisia erinomaisia kertomuksia, eikä näyttänyt koskaan wäsywän niitä kertomaan. Kaija-täti ja eno Kaarle taisiwat myöskin kertoa hauskoja kertomuksia, mutta iso-äidin kertomukset olivat tosia, niissä puhuttiin aina todellisista ihmisistä. Vanha rouwa Tamminen rakasti lapsia suuresti ja teki paljon heidän huwikseen. Häntä ilahutti nähdesjään etteivät he koskaan riidelleet leikkiesjään ja hywin harwoin olivat pahankurisia, mutta yksi asia häntä murhetutti, se nimittäin, ettei hän koskaan nähnyt heidän lukewan raamatuitaan yksin ollessaan, ei, raamatut jaiwat olla koskematta wierashuoneessa, kunnes rukoushetki tuli, jolloin ne otet-

tiin käsille, ja ellemme ota lufiun ru-
 koushetkiä ja Sunnuntaita, löiwät he
 kokonaan laimin Jumalan sanan. Mon-
 ta vuotta oli rouwa Tammisella ollut
 tapana omistaa yhden hetken joka aamu,
 kohta suuruksen jälestä, lastensa kristil-
 lisyhyden opetukselle. Hän tiesi millä ta-
 walla hän saattoi tehdä tämän hetken
 onnelliseksi ja hyödylliseksi nuorille; rak-
 kaudella ja uskollisesti kylwi hän Sanan
 jaloa siementä heidän sydämiinsä, ru-
 koillen Jumalaa siunaamaan sitä. Ja
 runsas sato seurasiin hänen kylwöään,
 yksi toisensa perästä hänen lapsistaan
 alkoi kulkea sitä kaitaa tietä, joka elä-
 mään wie ja siunasiwat häntä, joka
 Pyhän Hengen armon kautta oli saatta-
 nut heidän jalkansa rauhan poluille.
 Tämä rakastettava wanha rouwa ei
 hylännyt koskaan tätä tapaa, waan ko-
 fosi yhä wieläkin ympärilleen ne per-

heensä jäsenet, jotka olivat hänen luonansa ja koska hänen luonansa useimmiten oli muutamia hänen monista lastenlapsistaan, elähtyi tämä onnellinen „raamattu-hetki“ taas uudestaan. Mutta Kertun ja Annan sydämissä eivät nämät hetket näyttäneet herättävän mitään iloisia tunteita, heidän silmänsä, waikka olivatkin silmänräpäystä ennen säteilleet leikistä ja kepposista, tulivat unisiksi ja raukeiksi, kun raamatut otettiin esille, ja heidän katseensa harhailivat ympäri tauluisia ja tämän siivän huoneen huonekaluisia; heillä ei ollut mitään rakkauden tunteita eikä innostusta tähän pyhään kirjiaan, ja tämä herätti surua iso-äidin sydämissä. Kerttu ja Anna olivat menettäneet äitinsä, rouwa Tammišen nuorimman tyttären, Indiasja, kun he olivat vielä hyvin pieniä. Heidän isänsä, joka oli upseeri-

na siellä ulkomailla, piti lapset luonansa kunnossa kuuma ilmanala alkoi saattaa heidät kiuulloisiksi ja heikoiksi. Mutta kun majuri Vuorela kotoa tulleesta kirjeestä oli saanut tietää rouwa Tamminsen olevan hyvin heikkona, lähetti hän lapset manselli Wirtaselle, jolla oli tyttökoulu ja otti huolehtiaikseen heidän onnestaan ja menestyksestään, sekä henkijessään että ruumiillisessa suhteessa. Ja, tehdäksemme hänelle oikeuden mukaisesti, on meidän mainitsen, että hän erinomaisesti täytti lupauksensa lasten ruumiillisen menestyksen suhteen, mutta mitä heidän iankaikkisuus-tarpeensa tulee, näytti aivan kuin hän olisi kokonaan unohtanut heillä olevankaan mitään sellaisia. Raamatun luku pidettiin paktona ja rangaistukseksi tottelemattomuudesta saivat lapset oppia raamattuläksyjä, ja kun Lauantai pidettiin viikon

hauskimpana päivänä, oli sitä vastoin Sunnuntai, „ihanin seitsemästä“, heille ikävin ja wäsyttäwin kaifista.

Iso-äiti Tamminen huomasi kohta heidelmät tästä kaifesta rakkaisja lapsenlapsissaan. Tämä oliin ensi kerta, kun lapset oliwat kauemman aikaa hänen luonaan, sillä kun hänen terwey tensä kauan oli ollut heikko, oliwat lääkärit aina ennen kieltäneet ettei lapset saa olla muuta kuin muutamia päiviä Tam melassa. Nyt oli hän kuitenkin reippaampi, ja sanoilla ja esimerkeillä koetti hän esittää lapsille totisen ja iloisen kunnan fristitystä ja uskon woimasta, joka woi tehdä sydäminen onnelliseksi ja elämän iloiseksi ja hyödylliseksi.

Gräänä firrkaana aamuna, juurufselta päästyä, sykäsi Kerttu tuolinsa pöydän äärestä ja juoksi noutamaan hattunsa, huutaen Annalle: „Tule, Anna! tule

mukaan! Minä juoksen katsomaan onko ruusunuppu puutarhasani puhjennut; tahdon niin mielelläni antaa sen iso-äidille". Hän weti Annaa mukaansa, mutta janoi samassa äkkiä: „Oh, raamattuhetki! Sen unohdin!" Ja heittäen hattunsa tuolille, lisäsi hän: „Minä toivoisin että saisimme heti juosta, etkös sinäkin Anna?"

„Emmekä ensinkään saisi olla iso-äidin luona? eimmekin tahdoisin menettää molemmat ruusupensaani, kuin jäädä tätä paitsi."

„Anna, sinä tiedät kyllä, että minä pidän paljon olosta iso-äidin luona myöskin, mutta minä en luulisi meidän tarvitsewan lukea raamattua lupauksina ja joka päivä sitte vielä."

„Mutta iso-äiti lukee joka päivä ja ujeampia kertoja päivässä, ja tiedätkös, Kerttu, minä olen miettinyt, että mah-

taako juuri tämä olla se, joka tekee iso-äidin niin kiltin ja kauniin näköiseksi ja hyväksi?”

„Mutta mitähän sinä luulet lufemijella olevan tekemistä tässä, Anna?” sanoi Rerttu, katsoen kyhyvästi sisarensa.

„Niin, tiedätkös, wälin kun olen halunnut saada olla iso-äidin tykönä ja olen mennyt hywin hiljaa sisään hänen luoksensa, niin hän ei ole nähnyt minua, waan luettuaansa wähän aikaa, on hän uinahdellut, hymyillyt ja näyttänyt niin onnelliselta. Sa eilen illalla, kun sinä olit ulkona leikkimässä ja iso-äiti oli istunut niin kauan sisällä huoneessaan, hiivein minä hiljaa sisään ja istuin pikku tuolille, saadakseni katjella häntä. Kun hän sitte oli lufenut pitkän ajan, niin kauan, etten olisi koskaan wiitsinyt niin kauan olla wierashuoneessa, pani hän firjan kiinni — sen pienen punai-

sen raamatun, josta tiedät hänen pitä-
vän niin paljon — ja hän melkein
nauroi. Sitte aukasi hän taas kirjan,
katsoen sitä ja hänelle tuli kyhneleet sil-
miin. Nähdessäni iso-äidin itkewän, en
woinut enää istua hiljaa, waan juoksin
esiin ja kiersin käteni hänen ympärilleen.
Hän hämmästyti niin kowasti, sillä hän
ei tietänyt minun olewan siellä; mutta
hän ei ensinkään wihastunut, waikka
olin häntä säikäyttänyt, waan otti mi-
nut polwelleen ja suuteli minua monta
kertaa.”

„Ja kysyitkö, minkätähden hän itki?“
sanoi Kerttu.

„Kyllä, sen tein ja kysyin sitäkin mi-
kä hänen niin iloiseksi saatti.“

„Ja mitä hän sanoi?“

„Hän sanoi ajatelleensa sitä henkilöä,
joka antoi hänelle raamatun, se saatti
hänet itkemään, ja hän olisi juuri ker-

tonut siitä mikä teki hänen niin onnelliseksi, kun sinä tulit sijään ja sitte saimme mennä maata."

"Minä luulen iso-äidin kyllä kertovan sen meille, kun pyydämme häntä, Anna", sanoi Kerttu, niin tarkkaavaisena, että oli unohtanut sekä ruusujen saan että nuput. "Meidän pitää kysyä häneltä tänään."

"Niin pitääkin", vastasi Anna, "nyt saamme mennä sijälle lufemaan."

Heistä tuntui tänä aamuna raamatun lufeminen hauskemmalta kuin tavallisesti, siitä yksinkertaisesta syystä, että he kuultelivat tarkkaavaisesti, ihmettelivät ja miettivät paljon siitä, olisiko lufeminen jotakin waikuttanut siihen, että iso-äiti oli niin kiltti ja hyvä, wai eikö.

"Koin huolellisesti pitää iso-äiti raamattua", sanoi Anna kun wanhus lufemasta lafattuun pani kirjjan koteloonsa.

Hän otti sen taas esiin, katjeli sitä ja sanoi: „Niin, rakkaat lapset, minä pidän siitä hyvin paljon.“

„Minä toivon myöskin voidvani lukea sitä mielelläni, tultuani vanhaksi“, huomautti Anna; „keltäs, iso-äiti, te olette sen saaneet?“

„Alinolta sisareltani, jonka jälkeen sinun nimesi annettiin Anna.“

„Oliko hän yhtä vanha kuin tekin?“

„Ei, hän kuoli hyvin nuorena.“

„Kuoli! Ja mitä te sitten teitte? kuinka voisitte leikkiä ja olla iloinen ilman häntä?“

„En sitten enää koskaan leikkinyt, Anna“, vastasi vanhus väriseväällä äänellä ja kyynelisin. „Minä en voinut leikkiä ilman häntä ja sydämeni oli vähällä musertua. Ujan kanssa tuli, kuitenkin rauha ja tämä pieni kallis raamattu oli se, joka rauhan antoi.“

„Lufewatkos nuoretfin ihmiset fitte raamattua niin mielellään kuin wanhatfin?“ kysyi Anna kummastellen.

„Kyllä monet, lapsukaiseni; minä woi-
sin kertoa teille kahdesta pienestä tytös-
tä, jotka pitivät enemmän pienestä pu-
naisesta raamatusta, kuin kaikista muis-
ta kirjoista ja kapineista maailmassa.“

„Di, kertotkaa, kertotkaa iso-äiti!“ pyhy-
sivät Kerttu ja Anna innokkaasti. „Me
tahdomme niin mielellämme kuulla sen.“

„Tulkaa ulos, huwimajaan nyt fitte,
niin saatte kuulla sen.“

Iso-äiti sai pian hatun päähänsä ja
saalin hartioilleen ja fitte lähti tuo pie-
ni seura huwimajaan. Sitten kun he
olivat istuutuneet mukawasti, alkoi iso-
äiti kertomuksensa pienestä punaisesta
raamatusta.

„Hywin kauan sitten“, sanoi iso-äiti,
„ajui kaksi iloista lasta yhdessä, onnel-

lisesja kodissa. Tämä oli iso rakennus, keskellä kaunista puistoa, jossa oli monta komeaa puuta, ja kaunis joki juoksi siitä läheltä sivuitse. Se oli hyvin hauska koti ja niin ajattelivat molemmat tyttökkin, Anna ja Klaara. Anna oli kahja vuotta vanhempi sisartaan ja hänellä oli lempeä ja rakastettava luonto. Klaara oli kopea ja kärsimätön. Anna oli rakastettava lapsi. Hänellä oli kirkkaat siniset silmät, kauniit pitkät kiharat päänsä ympärillä ja hänen pieni keijukaisen kaltainen wartalonsa oli aina liikunnossa. Klaara oli myöskin kaunis, mutta hänen tummat silmänsä eivät olleet niin lempeät kuin hänen sisarensa ja röhkään tapainen käytöksensä saatti hänelle aina kiusaa. Heidän vanhempansa pitivät paljon lapsistaan ja tekivät kaikki, jotta he olisivat olleet onnellisia. Heillä oli pieniä hevosia

ratjastettavana ja kummallakin pieni puutarhansa, jossa he jaiwat työskennellä mielensä jälkeen ja siellä heillä oli kauriita kuffia annettawiksi heidän ystäwilleen. Ja kuitenkin saatti yksi asia heille paljon jurua — mikähän maallinen koti olisikaan juruitta? — heidän äitinsä terveys oli hywin heikko. He saattoiwat tuskin muistaa aikaa, jolloin hän ei olisi ollut kiwulloinen, mutta viimeisenä vuonna oli rouwa Kilpinen ollut heikompi kuin ennen, hän jaksoi ainoastaan harwoin ajella ulkona pienissä wainuissaan ja sai tyytyä istumaan nurmikolla tahi puutarhassa lämpimänä kesäaikana. Mutta missä hän olikin, oliwat nuo pienokaiset hänen ainaisena seuranaan, eiwätkä he koskaan muulloin olleet niin onnelliset kuin äitinsä luona. He rakastiwat toisiaan hellästi. Herra Kilpisellä oli paljon tehtävää maatilo-

jensa hoitamisessa ja kun hän sitäpäitfi oli waltiopäiwämies, oli hän enimmäkseen poisja tahji ulkona. Rouwan terweyden tila esti häntä ottamasta osaa mihinkään seuroihin, ja samoin kuin lapset oliwat kaikkein onnellisimmat hänen luonansa, ei hänkään huolinut ensinkään mistään muusta seurasta kuin molempien pikku lemmikkiensä. Niin, mutta olipas heillä muutakin seuraa. Mitä hän te luulisitte sen olleen, pienokaiseni?"

„Pienoinen karitsa“, huudahti Alma, joka ei itsekään oikein tiennyt kumpaanfo oli enemmän mieltynyt, karitsaansaako wai ruusupensaasensa. „Pienoinen karitsa, kuni meidän Piisu.“

„Suuri koira kuten Tommi. Cipäs, kun pieni kissanpoika leikkimässä ruohostossa“, janoi Kerttu.

„Pieni pünainen raamattu“, janoi isoäiti, „hywin asetettu nahkaiseen koteloon

äidin matrukkamarijsa, tämä oli heillä aina mukana, mihin he menivät. Se oli kaunis, fiiltävä punainen raamattu, varustettu kullatuilla lehdillä ja hakoilla, pieni mutta hyvin kallisarvoinen.“

„Lukivatko he sitä joka päivä, isoäiti?“ kysyi Anna.

„Lukivat joka päivä, mutta, muistaa, ett'eivät he lufeneet sitä kuten läfsy. He rakastivat sitä — rakastivat laulaa sen ihanoita psalmeja — rakastivat kuulla Jefuksesta, jota heidän äitinsä rakasti ja johon hän luotti. Sa niin pian kuin he alkoivat oppia jotain, täyttyi heidän muistinsa sen jumalallisilla totuuksilla.“

„Sa olivatko he onnellisia, isoäiti?“ janoi Kerttu kysyvästi.

„Hyvin onnellisia paitsi kun heidän äitinsä oli huonompi tahi kun he antoivat pahalle luonnolle wallan, joka sitte

aina heitä murhetutti, koska he eivät ainoasti rikkoneet äitiänsä vastaan, vaan myöskin Jumalaa vastaan."

"Mutta minätähden tahtoi heidän äitinsä heidän oppimaan raamattua?" kysyi Anna.

"Sentähden kun hän toivoi että heillä olisi sen totuudet sydämissään, ettei heidän tarvitessaan olisi läyhtynyt hakea niitä. Ja", lisäsi vanha rouva miettivästi, "hän täytti astiat vedellä, toivoen Pyhän Hengen muuttavan veden viiniksi."

"Opettawatko kaikki äidit lapsiansa rakastamaan raamattua", wirkki Kerttu. "Voi kuinka toivoisin oman äitini olevan täällä, oman äitini!" puhkesi tuo pikku tyttö sanomaan, "mutta en koskaan saa häntä enää nähdä", ja hän alkoi itkeä.

Vanha rouwa Tamminen otti Ker-

tun syliinsä, sanoen: „Mutta raamattu voi opettaa sinulle kuinka voit tulla siihen onnelliseen kotiin, missä äitisi nyt on, lapsukaiseni.“

„Ah, iso-äiti, sanokaa minulle kuinka.“

„Niin, tahdon vastata sinulle raamatun sanoilla, sillä ainoastaan sieltä saamme tietää mitä Jumala itse sanoo: Kun Kristuksen opetuslapsia suretti ajatus, että heidän mestarinsa olisi jättävä heidät, puhui hän lohdutuksen sanoja heille ja sanoi menewänsä pois valmistamaan heille sijaa. Mutta muutamat heistä eivät saattaneet käsittää, mitenkä he voisivat tulla taivaaseen, ja yksi — Tuomas — kysyi Jesukselta: „Kuinka voimme tietää tien?“ Herra vastasi: „Minä olen tie totuus ja elämä.“ Tämän sanan Jesuksen päälle luotti juuri teidän äitinnekin, rakkaat lapseni. Hän tiesi että hänen syntinsä olivat Hänen kaut-

tansa anteeksiannetut ja hän saisi ijäti olla Hänen luonansa. Tämän Jesuksen kautta voisitte tekin saada tulla taivaasen ja taas olla äitinne luona, ja kun ette ensinkään tiedä kuinka pian teidän pitää fuoleman, niin ette saa jättää toistaiseksi ajatella Häntä ja uskoa Häneen, joka on teidän oma Vapahantajanne."

"Iso-äiti!" huudahtivat molemmat lapset, nyt vilkkaasti innostuneina näihin raamatun totuuksiin. "Iso-äiti, te olette niin toisenkaltainen kuin manselli Wirtanen! Te puhutte niin selvästi ja me kuulemme niin mielellämme. Tämä tuntuu niin toiseltaiselta. "Olkaa kiltti ja kertoka enemmän Annasta ja Klaarasta!"

"Heidän äidillään", jatkoi iso-äiti, "oli vielä yksi syy toivoa että hänen pikku tyttärensä oppisivat paljon raama-

tusta. Hän tiesi, ett'ei hän saisi kauan olla heidän luonansa, eikä hän ensinkään saattanut olla warma siitä että toiset hänen poissa ollessaan niin pitäisivät huolta lapsista kuin hän. Kesä kului nopeasti ja waikka rouwa Kilpinen tuli heikommasi päivä päivästä, oli hän kauniimpi kuin koskaan, niin ainakin arvelivat Anna ja Klaara, mutta hän itse tiesi kuinka nopeasti loppu lähestyi. Meillä ei ole aikaa kertoa näitä päiviä — päiväpaisteen päiviä näille pikku tytöille — waan meidän täytyy kiiruhdtaa fertomaan viimeisestä illasta, minä heidän äitinsä saattoi olla ulkona. Hän istui lepotuolissaan, nauttien kauniista näkö-alasta ja leudosta ilmasta, kun kova yskän kohtaus äkkiä pudistutti hänen ruumistaan ja pelästytti sekä lapset, että hänen läheisyydessään olevat. Hän istui sitte vähän aikaa

hiljaa footakseen voimiaan voidakseen mennä sisälle. „Oh, äiti, minä vihaan tuota häijyä ystää, se on warma!“ huudahti Klaara kiivaasti katsellen äitiään, joka oli hiestynyt ponnistuksista. „Ruko ka jallii minun ystää, rakas lapseni?“ kysyi rouva Kilpinen lempeästi. „Minä en jallisi äidin ystää, jiksi pidän toki liian paljon hänestä.“ „Sinä saatat minulle paljon enemmän kärsimystä kuin ystää, lapsukaiseni, puhuesjasi niin“, sanoi jairas, laskien laihan walkean kätensä Klaaran pään päälle, „jos todella rakastat minua, kuten tiedän sinun tekewän, niin älä puhu niin ajattelemattomasti, waan rukoile Jesusta tekemään itjesi kofonaan Hänen lapsukseksi ja opettamaan sinua kuulemaan Häntä kaikisja. Lupaa minulle se, lemmityiseni!“ Hän puristi tuon liikutetun pikku tytön rintaansa vastaan ja thynnitti häntä hywäilyl-

lään. „Niin, minä tahdon, minä tahdon“, vastasi Klaara vakavasti, „ja äiti on auttava minua olemaan filtti.“

Miti sulki filmänsä ja hetkisen kulu-
tua ne avattuansa, katseli hän mitä hel-
limillä filmäyksillä lapsia, sanoen tyy-
neesti: „Te tiedätte kenen hoitoon olen
teidät jättänyt, Hän on minua hyvin
lähellä nyt. Te saatte molemmat luot-
taa ja uskaltaa Häneen ja kertoa kaikki
Hänelle jilloin — jilloin kun minä olen
poisja“, lisäsi hän nopeasti. „Miti, äi-
ti, mihin te äiti menette? Eihän äiti
pois mene?“ huudahti Klaara kiihkois-
jasti, kietoen käsiwartensa hänen kaulan-
ja ympäri. „Klaara, äiti tulee fiipeäksi,
kun sellaista teet“, sanoi Anna, jonka
waaleat tuskalliset kaswot osoittivat hä-
nen pienen sydämmensä syvän murheen.

Rouwa Kilpinen oli usein puhunut
Annan ja Klaaran kanssa poismenos-

taan ja sellaisella tavalla, että kaikki pelko oli poissa; mutta näiden hänen lausumainsa sanain ei ollessa odottamattomia Annalle, koskivat ne Klaaraan aivan kuin odottamaton lyönti. Kun hänen äitinsä oli puhunut siitä, oli hän aina näyttänyt niin terveeltä ja ollut niin iloinen, että Klaara oli otaksunut poismenon ajan, josta hän oli puhunut ja johon tahtonut valmistaa heitä, olevan vielä hyvin kaukana. „Jos taivaallinen Isäni pian ottaa minut luokseensa kotiin, niin tapahtukoon Hänen tahtonsa.“ Anna puristi äitinsä kättä, peittäen kasvosensa. „Te tiedätte kuinka kallis Kristus on minulle ja tahtoo olla teille, jos etsitte Häntä.“ „Mutta“, puhkesi Klaara sanomaan, „kuinka taidamme olla filttejä ilman äitiä? Minä en taida, sen tiedän.“ „Klaara, kenenkäs minä sinulle sanoin olevan ai-

noan, joka taitaa opettaa meitä rakastamaan Häntä?" „Sumalan, äitini.“ „Ja missä hänen tahtonsa ja tiensä on meille ilmoitettu?“ „Äidin punaisessa raamatussa.“ „Niin; Hänen sanassaan. Ottakaa se, lemmityiseni“, ja hän antoi kirjan Annan vapiseviin käsiin, „luekaa tätä yhdessä, kuten kaikin olemme tehneet, oppikaa siitä, rufoilkaa sen sanoilla ja älkää koskaan eroakaa siitä.“ Se oli äidin lahja ja tuli myöskin olemaan äidin testamentti. Rouwa Kilpinen tuli hyvin kipeäksi yöllä, ja kun hänen miehensä tuli kotiin seuraavana päivänä, pelästyi hän suuresti hänen tilastaan. Vastaukseksi hänen rauhattomaan kysymyksiensä, selwitti lääkäri rouwan taudin olevan hyvin arveluttavan ja sanoi hänen täytyvän olla täydellisesti rauhallisena. Nuo kaksi lasta tulivat arvaamattoman

jurullisiksi, kuullessaan, etteivät he saisi olla äitinsä luona. Anna, joka juri yhtä tyvästi kuin hänen sisarensakin, koetti olla tyhneenä ja nöyränä, mutta Klaara kewenti sydäntään riitelemällä Lowisaa, rouwa Kilpisen uskollista piikkaa, vastaan, kun tämä ei tahtonut päästää häntä hänen äitinsä luokse. Anna koetti tynnyttää pikku sisartaan ja meni sitte ylös hiljaiseen lapsikamariin, missä hän wakawasti rukoili rakkaan äitinsä puolesta. Hän oli juuri nousnut ylös polwiltaan ja istui tuollilla pieni punainen raamattunsa edessänsä, etsiäkseen siitä muutamia hywintunnettuja paikkoja, kun Klaara tuli ryhmäten sisään, kiihkoisasti sanoen: „Se häijy ilkeä neiti Kärkkäkin on täällä, eikä hänkään laske minua äidin luokse; mitähän häuellä on sen asian kanssa tekemistä? Minä wihaan häntä, sen tie-

dän“, jatkoi hän, sytäten Annan luotansa, tämän aivoessa lastea käsiwartenja hänen kaulalleen. „Minä en aio tehdä, mitä hän sanoo, tuo ruma paha ilkiö.“

Herra Kiltainen joka samassa tuli sisään, luuli lasten riitelewän ja nähdesjään raamatun Annan kädessä, otti hänen sen hywin kylmästi häneltä, sanoen: „ettei se ollut mikään heidän leikkikalunja, eivätkä he juinkaan saaneet lupaa pilata sitä.“ Turhaan selitti Anna asianlaidan, turhaan pyysi hän sitä — kun isä lähti lapsikamarista, otti hän tuon punaisen raamatun mukaansa.

„Kas niin, neiti Klaara“, sanoi Mari, heidän hoitajansa, „nyt olette taas saattaneet neiti Annalle ikäwyyksiä pikaisuudellanne. Mutta älkää sureko niin, neiti Anna“, lisäsi hän ystävällisesti, „onhan teillä tämä kaunis kirjja, minkä

neiti Rärkkä antoi teille, jossa on niin monta kuvatauluakin." Hänen antaessa firjan Annan käteen, otti tuo pikku tyttö sen koneellisesti vastaan, mutta ei katsonut siihen. Hänen pikku sydämensä oli täynnä murhetta ja hän taisteli kowin, jäilyttääkseen tyhneytensä. Hän koetti — kuten hän niin usein oli oppinut siitä pienestä kalliista firjasta — olla kärjivällinen, nöyrä ja lempeä. Alarakin tuli kowin murheelliseksi, nähdessään Annan waaleat, surulliset kaswot ja tietäessään olevansa syynä hänen suruunsa. Mutta tämä ei hankkinut heille takaisin firjaa, ja heistä tuntui kuin olisi heidän äitinsä otettu heiltä pois.

„Rakkaat lapset“, sanoi iso-äiti, „näetkös nyt eroitusta näiden molempien sisarusten välillä. He lufiwat molemmat mielellään raamattua ja kuuliwat äitin-

jä puhuvan sen totuuksista. Mutta
 waikka Klaara tavallansa todellakin ra-
 kasti sitä ja kuuli mielellään äitinsä pu-
 huvan siitä, ei ollut se kuitenkään wie-
 lä ensinkään waikuttanut hänen sydäm-
 meensä; Umassa taas oli Sanan siemen
 juurtunut sydämmeen ja hän koki „kan-
 taa hedelmää“ elämässään. Nyht seu-
 rasi muutamia raskaita, synkkiä päiviä.
 Uma ja Klaara olivat melkein alino-
 maa lapsikamarissa; tosin he olisivat
 saattaneet mennä puutarhaan tahti lei-
 tiä pihalla, mutta tämä ei tullut hei-
 dän mieleensä; mitähän he huoli-
 wat kufista ja päivän paisteesta, kun
 ei heidän äitinsä ollut siellä. Neiti
 Kärkkä jäi olemaan tänne, hän oli ollut
 vieraisja naapuristosja rouwa Kilpisen
 sairastuesja ja tullut sitte olemaan apu-
 na taloudesja. Hän ei olisi koskaan
 tullut jäämään tänne, jos rouwa Kil-

pinen olisi sen tietänyt, sillä tämä ei pitänyt hänestä, mutta kun rouva ei voinut tulla pois omasta huoneestaan, ei hän saanut tietää tästä, sillä pelättiin hänen tulewan levottomaksi saatuaan sen kuulla. Herra Kilpinen oli kiitollinen neiti Kärkän ystäväydestä ja osaa ottavaisuudesta hänen levottomuudessaan ja surussa. Mutta lapset — joko he tiesivät äitinsä ei mielellään sallivan neiti Kärkän oloa talossa, tahi hänen seuransa ei ollut yhtä mieluisa heille kuin heidän ijälleen — warma waan on että he pahetsuivat häntä suuresti ja wälttivät häntä niin paljon kuin mahdollista. Hän oli kaukaista sukua herra Kilpiselle, eikä siitä syystä siis kukaan kummastellut hänen täällä käyntejään.

Eräänä aamuna lähetti herra Kilpinen Klaaran pyytämään neiti Kärkän tulemaan vierashuoneeseen, ja kun tyttö,

naputettuaan owelle, ei saanut mitään vastausta, aukasi hän owen ja juoksi sisään äkkinäisesti, kuten hänen tapansa oli. Neiti, jota oli tällä kertaa unoh-
 tanut tapansa mukaan lukita owen, tuli hyvin hämilleen, mutta pikku Klaara raukka ei ollut vähemmän hämmästy-
 nyt siitä mitä hän näki. Huoneen nur-
 kassa oli neiti Rärkkä polvillaan ja Klaaran nopeat silmät äkkäsiwät ristin, jota hän rukoili. Hän nousi ylös sil-
 mänräpäyksessä ja Klaara huomasi pitkät witjat, warustettuina pyöreillä kuulilla, riippuwan hänen kaulassaan ja hän piti niitä formissaan aivan kuin olisi hän lastenut kuulia. Hämmästyksessään unoh-
 ti Klaara kokonaan asiansa ja huudahti, osoittaen kuollutta puukuwaa: „Rukoiletteko tuota? Minin äitini rukoilee ainoastaan Jumalaa. Minä en koskaan tahtoisi rukoilla sellaista.“ Neiti Rärkkä

wäräsi wihasta, mutta hillitsi toki itsensä ja kysyi: „Kukahan sulle, lapseni, on sanonut minun rukoilleen.“ „Minä näin sen, neitini.“ „Ja kuka uskaltaa sanoa, etten saa tehdä miten tahdon?“ tiuskasi neiti, unohtaen päätöksensä pyyhä lewollisena. „Mitä sanoo että meidän tulee ainoastaan rukoilla Jumalaa“, sanoi tuo pieni tyttö. „Ja kuka on äidille tämän opettanut?“ „Hänen punainen raamatunsa“, wastasi Klaara arvelematta. Neiti Kärkkä meni hänen luotansa ja sulki owen, sitten tuli hän taas, otti Klaaran käsiwarrelleen ja sanoi, puistaen häntä: „Lupaa minulle, ettet puhu kellekään mitä näit.“ „Sitä en lupaa“, wastasi Klaara. „Sinä et lupaa“, tiuskasi neiti Kärkkä, päästäen tuokioksi saaliinsa, „mutta ajatteleppas, jos pakoitan sinut.“ Samassa kuului koiran haukunta aikkunan ulkopuolelta. Neidin huone oli

pohjakerroksessa, astuna pihalle päin. Klara ajatteli koiran saattavan häiritä hänen äitiänsä ja unohti tätä ajatellessaan kaikki muut. Mukasta astuna, hypätä ulos, ottaa pieni koira syliinsä ja juosta tiehensä oli hänelle silmänräpäyksen työ. Hän ei aavistanut tällä vapautuneensa neiti Kärkän kowista käjistä, sillä tällä jäykällä naisella oli omat syynsä waatia häntä waitioloon. Klara meni lapsikamariin ja täällä kertoi hän kaikki Marille ja Annalle. Uskollinen lapsenpiika kummastui waikkei hän puhunut mitään. Hän oli jo ennen epäillyt neiti Kärkkää ja oli wakuutettu siitä ettei hän kammoksunut mitään feinoja ajaessaan perille tuumiaan.

„Nyt, lapset“, janoi iso-äiti, „olette kuulleet kylliksi neiti Kärkästä ymmärtääksenne, miks'ei rouwa Kilpinen mielellään tahtonut pitää häntä talossaan.

Hän oli innokas katolilainen, olipa hänen vielä kuultu kerskailevan tyhystään wakuuttaa protestanttisia uskonja paremmuudesta. Huolimatta kaikesta kunnioituksestaan häntä itseä kohtaan, ei rouwa Kilpinen kuitenkään tahtonut mielellään nähdä häntä kotonaan ja pelkäsi aina hänen mahtiaan, kun hän oli siellä. Herra Kilpinen ei kiinnittänyt asiaan mitään huomiota. Mutta ettei kertomukseni wenyisi liian pitkäksi", sanoi isoäiti, „tahdon sanoa, että rouwa Kilpinen tuli aina kipeämmäksi ja kipeämmäksi. Toka päivä tuli tohtori wakarammaksi ja pikku tytöt tiesivät äitinsä olewan hywin sairaan, kosk'ei hän kertaakaan lähettänyt heitä hakemaan luoksensa. He eivät tietäneet kuinka usein äiti oli halunnut nähdä heitä, waikka tohtori oli fieltänyt. Wiimein tuli Lowisa eräänä iltana, sanoen että lapset saawat tulla

sijalle äitinsä luokse vähäksi aikaa. Suu-
 resti mielisjään juoksiwat he hänen
 luokseen; tyynyjen nojalla istui äiti mel-
 kein pystysuorana sängyssä, ja unohtaen
 kaikki waroitukset, heittäytyivät lapset
 hänen syliinsä, painaen päänsä hänen
 rinnoilleen: „Äiti! niin kaimisto äiti on-
 tin! Äitihän on punainen kuin ruusu“,
 huudahtelivat molemmat, „eikös äiti voi
 tulla ulos puutarhaan kerrankin vielä,
 yhden ainoan kerran vielä.“ Ruumeesta
 hehkuvine poskineen ja säteilevine sil-
 mineen näyttikin rouva Kilpinen rakas-
 tettavalta ruusulta. „En, en koskaan
 enää, lemmittyjeni, en koskaan täällä
 alhaalla, mutta kerran tuolla ylhäällä!
 Tuolla ylhäällä taitvaan waltakunnassa,
 siellä tapaamme toisemme, ei ikänä enää
 erotuksemme. Tämä on ihana ajatella,
 eikö niin?“ Syvä palawa rakkaus ku-
 wastui hänessä, hänen katsellessaan lap-

siaan. „Missä on pieni raamattumme, Anna. Olisi hauskaa lukea sitä yhdesjä vielä kerran. Te tiedätte minun antaneen sen teille, enkä ole tahtonut pyytää sitä, sillä tiesin sen saattavan lohduttaa teitä, kun emme saaneet olla yhdesjä.“ Anna tuli tulipunaiseksi, janoessaan: „Se on isällä. Isä sai — otti sen.“ Klaara huudahti: „Se oli minun syyni kaikki eikä Annan“, ja hän aikoi kertoa kaikki, kun Lovisa tuli sisään, ystävällisesti lausuen: „Neiti Klaaran täytyy nyt olla hiljaa, muuten tulee äiti huonommaksi.“ „Niin no, rakkaat lapsuksieni“, sanoi rouva Kilpinen, „jos isä otti raamatun, niin saatte sen kyllä takaisin; ehkä hän tahtoi sitä itse lukea. Mutta saatuanne sen takaisin, niin pitää se huolellisesti, älkääkään antako minäkään muun kirjain tulla itsellenne rakkaammaksi, kuin se. Se on teitä war-

maan wiewä elämän läwitse taiwaasen. Siellä saamme tavata toisemme." Helästi weti hän tyttärensä luokseen ja syileili heitä wiimeisen kerran; ihan wäsyksissä nojautui hän taas tyhnyjä wasten, sulkien silmänsä. Lowisa houkutteli lapset lähtemään, sillä hän oli suuresti huolissaan tämän keskustelun seurauksista rakkaalle elatus-äidilleen. Ohä hiljaisemmaksi tuli elämä tuossa isossa talossa, ja wiimein saivat tytöt kuulla tuon hirweän sanoman, että äiti oli poisja. Tämä oli surullinen näky. „Di, minä toiwon, että äiti olisi antanut meidän tulla mukaan“, huudahti Anna, tuntien synkän pilwen laskeutuvan koko hänen elämänsä ylitse. Sa tumminkin oli hänen murheensa tyhneyttä werrattuna Klaaran kiihkoisaan suruun, jota ei edes hänen isänsä läsnäolokaan woinut liewittää. He saivat

mustat vaatteet ja hatut, ja kaikki oli heillä waan mustaa, eikä mitään sinisiä nauhoja eikä wöitä walkeiden pufujen päällä, joista äiti niin paljon piti ja joita heillä ennen oli ollut. Ne eivät nauranneet eikä leikkineet enää, juuri murhe oli tullut heille.

Neiti Rärkkä jäi olemaan tänne, eikä siltä näyttänyt, että hän olisi aikonut-kaan jättää perhettä. Ehkä hän ei onnistunut woittaa lasten suosiota, lisääntyä heidän isänsä huomio ja kunnioitus häntä kohtaan päivä päivästä. Tämä olikin hänen päätarkoituksensa. Jos pikku tytöt olisivat olleet vähemmän kiintyneet äitinsä muistoon tahi enemmän huwitelleet sellaisilla huveilla, joita neiti Rärkkä olisi heille walmistanut, olisi heidän wälinsä tullut paremmaksi, mutta koska ei tämä onnistunut, päätti neiti Rärkkä waikuttaa herra Kilpiseen,

niin että hän itse, sopivan ajan tultua, olisi saava kokonaan hallita heitä. Herra Kilpinen rakasti liian paljon mukavuutta, itse huolehtiafseen lasten hoidosta ja hän kunnioitti neiti Kärkkää siihen määrään, että hän piti itsensä ja perheensä onnellisena saadessaan hänelle uskoa lasten ja talouden hoidon. Hän osasi pian saattaa itsensä wälttämättömäksi herra Kilpifelle ja heidän sukulaisuuteensa katsoen oli sitä paitsi ihan luonnollista että hän jäisi tänne, ainakin josfikufsi ajaffi.

Eräänä iltapäiwänä, wähän jälkeen rouwa Kilpifin kuoleman, juokfi Anna isäänsä vastaan hänen tullessaan wieras-huoneesen, fietoi kätensä hänen kaulaansa, fuisfaten wakawasti: „Isä-fulta, ole hywä ja anna meille pikku punainen raamattumme.“ „Mitähän sinä sillä teet, rakas lapseni? Ethän sinä lue sitä kui-

tentaan. Suohe leikkimään nukkesi kanssa, ja tultuasi juuremmaksi, saat sen.“

„Mitä nyt? Vuulenpa kerjättävän makeisia isältä“, sanoi neiti Kärkkä, joka sisälle tullen tunkeutui kohta heidän keskusteluunsa. „Ei isä puuhailisi mielellään teidän kanssanne ja sitä paitsi on hän wäsynnytkin.“ Anna punastui ja oli vähällä laskea kiivaan vastauksen, mutta hän pidätti toki itsensä, muistaen kuka oli sanonut että „Herran palvelijat eivät saaneet olla riitaiset, waan juloiset joista kohtaan ja kärkevälliset.“

„En minä puuhailut neiti“, wastasi hän tyhneesti, „mutta minä pyysin isän antamaan minulle erään kapineen.“ „Mene nyt lapsikamariin, Anna“, sanoi hän, luoden hellän katseen kauniiseen lapseensa, lisäten: „Tahdon miettiä asiaa.“ Säätyään kahden kesken neidin kanssa, sai herra Kilpinen wastata paljon useam-

paan kysymykseen, kuin Anna oli milloin-
 kaan tehnyt. Saatuaan kuulla tytön
 toivomuksen, pyysi neiti Kärkkä herra
 Kilpisen kaimin mokomin pitämään raamattun ja wakuutti hänelle että jos lapset
 saisivat lukea sitä, waituttaisi se heihin
 wahingollisesti. „Taitaa niin olla“, sanoi
 herra Kilpinen, „saatat olla oikeassa,
 mutta minä en mielelläni kieltäisi An-
 nalta hänen toivomuksiaan ja hän sanoo
 wakaavasti haluawansa lukea sitä.“ „Neu-
 data minun neuvoani, äläkä lasten it-
 sensä tähden anna heidän lukea pyhää
 raamattua ennen kuin he voivat omis-
 taa hyötyä sen opetuksesta.“ „Anna on
 tawoiltaan hywin rakastettava“, sanoi
 herra Kilpinen miettivästi. „Anna mi-
 nun kätkettäväkseni kirjja niin lupaan,
 että se on olewa warmassa tallessa“,
 wirkki neiti. Mutta herra Kilpinen kat-
 soi tämän loukkaukseksi itsenäisyydelleen,

joten hän kielsi kohteliaasti, mutta wa= faasti, lisäten kuitenkfin mieltivänsä hä= nen neuvoaan.

Mika kului ja kylmän talven perästä tuli lämmin ja kaunis kewät. Anna ja Klaara oleskelivat enimmäkseen lapsi= kamarissa, sillä waikka he mielellään oleskelivat isänsä luona, oli hän harvoin yksinään ja vielä harvemmin lastensa luona. Vielä kerran oli Anna rukoillut raamattuaan, mutta isä kieltäytyi jyr= kästi antamasta ja kielsi hänen siitä enää koskaan puhumasta. Anna totteli ja isä luuli hänen unohtaneen sen. Pikku tytöt olivat enimmäkseen Marjan kanssa lapsikamarissa, ja tämä uskollinen hoi= taja teki kaikki mitä hän woi, huwittaaf= seen heitä ja johdattaafseen heitä oikeaan. Hänen sydäntään liikutti nähdä heidän aamuin ja illoin lueskelewan ulkoa raa= matun paikkoja, wirsiä ja lauluja toi=

silleen, mutta ei mikään voinut saattaa heitä lufemaan mitään muuta raamattua, kun eiwät he omaansa faaneet. „Minä lupafin äidille, ettei mikään muu firja olisi tulewa meille rakkaammaksi kuin hänen pieni punainen raamattunsa, niin älä siis pyydäkään Mari“, wastasi Anna hoitajansa uudistetuille fehoituksille. Mari otaksui Annan tekewän erehdyksen luullessaan äitinsä tarkoituksen olleen että he yksinomaan riippuisiwat tässä yhdessä raamatussa, sen sijaan otaksui Mari äidin tahtoneen että he ennen luopuisiwat kaikista muista kuin Jumalan kal- liista sanasta ja että he rakastaisiwat sitä ja seuraisiwat sen opetuksia. Mutta mikään ei voinut saada Annaa luopumaan hänen lupauksensa firjaimellisesta pitämisestä ja Mari oli kiitollinen kun lapset taisiwat ulkoa niin paljon, että he aamuin ja illoin saattoiwat siitä aina wähän lufea.

Anna rakasti Jumalan sanaa ja elin valossa, mutta Klaara otti osaa hänen hartaushetkiinsä, ei sentähden, että hän olisi rakastanut niitä, vaan rakkaudesta äitinsä muistoon ja jumaloittuun sisareensa. He rakastivat toisiaan suuresti, ja huolimatta erilaisesta luonnostaan ja mielenlaadustaan, olivat he kuitenkin yksi rakastaessaan toisiaan. Klaaran kiivas, kärsimätön mielenlaatu murhetutti usein Annaa ja hän koetti häntä opettaa hillitsemään sitä, mutt'ei mikään näyttänyt auttavan, pikemmin tuli hän yhä kopeammaksi, ja neiti Kärkän tokeet saada käskää ja vallita Mariaakin suututtivat häntä aina. Anna sai usein ottaa osansa Klaaran tottelemattomuuden seurauksista, sillä hän koetti aina suojella pikku sisartaan. Eräänä Heinäkuun iltapäivänä juoksi Klaara yksinään puutarhaan katsomaan kukkia.

Tuli näet piakkoin Annan syntymäpäivä ja Klaara halusi niin mielellään antaa hänelle pienen kuffakiehkuran. Anna ei ollut terveenä moneen wiikoon eikä saanut mennä ulos. Mielihyvillään tulessaan ulos puutarhasta kohtasi Klaara isänsä, joka tänä aamuna oli tullut kotiin eräältä matkalta. „Klaara kulta-seni“, sanoi hän ystävällisesti, „onko sulla ollut hauskaa minun poissa ollessani?“ Klaara, joka aina, kaiken pikaisuutensa ohessa kuitenkin pysyi täydellisesti totuudessa, vastasi rohkeasti: „Oli kyllä wälistä.“ „Selwitäpäs tämä lähemmin.“ „Silloin oli hauskaa, kun neiti Kärkkä oli poissa, mutta itäwää, kun hän tuli takaisin.“ Herra Kilpinen purasi huultaan, sanoen: „Klaara, sinun pitäisi olla kiitollinen neidille, syystä että hän on erittäin hyvä teille.“ „Hän on wanha ilkiö“, mutisi Klaara itseksensä,

ei kuitenkaan niin hiljaa ett'ei isänsä saattanut kuulla hänen sanojaan. Mä-neensä sanoi hän: „Hyväkö? Eikä, hän ei ole hyvä. Minä wihaan häntä, minä en voi kärkeä häntä.“ Herra Kilpinen katseli pelokkaasti ympärilleen aivan kuin olisi hän pelännyt näkemänsä neiti Kär-fän pistäytyvän esiin aidan takaa eli pensastosta, sitte sanoi hän: „Hiljaa, Klara, sinä et saa sanoa niin, minä wihas-tun siitä sinulle.“ „Minä pyydän isältä anteeksi, jos tein väärin, mutta minä wihaan häntä.“ „Mitähän pitäisit kou-luun menosta?“ kysyi herra Kilpinen, nopeasti muuttaen puheenaineen. „Läh-tisinkö minä pois kotoa, ja jättäisin Marin, puutarhan, Tammin, saaristolaisen ja isän? Herra Kilpinen huomasi, ettei hänellä ollut juuri etewin sija, viimeinen kun oli tässä pitkässä luettelossa, mutta hän ei ollut tätä huomaawinaan, vastasi

waan: „Te saisitte olla kotona lupa-aikoina ja silloin teidän ei tarvitsisi lukea läkkyjä Marin kanssa, vaan saisitte juosta ja leikkiä koko päivän.“ Klaarasta tuntui tämä hyvin lupaavalta, mutta hän lisäsi: „Tulisiko neiti Rärkkä olemaan täällä silloin?“ „Ei, neiti Rärkkä ei tulisi silloin tänne“, vastasi isä, pannen erityisen painon nimelle, johon hän ei kuitenkaan ilmoittanut mitään syhtä. „Sitte olisi hauskaa, isä. Mutta mitähän Anna sanonee tästä?“ „Anna on fikki filtti, ettei hän vastusta toivomuksiani“, oli vastaus, „ja siinä foulussa, mihin olen teitä aikonut, on paljon hiljaisempaa, kuin täällä, ja tohtori sanoo, että Annan täytyy päästä lämpimämpään paikkaan ennen syksyn tuloa.“ „Sanooko hän?“ huudahti Klaara tuskallisesti. „Onko Anna kipeä, isä?“ „Ei hän kipeä ole, lapsukaiseni,

mutta heikko, niin että meidän täytyy häntä hoitaa hyvin huolellisesti. Minusta näyttää hän tulleen hyvin laihaaksi ja Mari sanoo hänen ystänsä tulleen pahemmaksi minun poissaollessani. Veikkikö hän kanssasi, Klaara?" „Kyllä, sen hän tekee; enhän minä ilman häntä voi leikkiä." „Mitä olet täällä yksinäsi nyt sitten?" „Tulin katsomaan kulkiani; käyn täällä joka ilta katsomassa niitä, sillä tahdon saada kauniin kulkakimpun toisella viikolla." „Minkätähden?" „Perjantaina on Annan syntymäpäivä." „Niin, sehän on totta. Kummastelen vaan, mitähän hän mieluummin halunnee saada?" „Teiltäkö, isä?" „Niin, tiedätkö jotakin, jota hän toivoisi saavansa?" „Mitä hyväänsäkö, isä?" „Mitä hyväänsä, joka on järjellistä. Ei mitään tuhlausta, ymmärräthän. Hän toivoi kerran saavansa pienet waunut, samal-

lajet kuin äi—, kuin Mari-täti sai, tahti oman pianon voidakseen soittaa loma-aikoina, tahti kirjakaapin, tahti uuden puuvun, tahti ehkä uusia puutarha-kapineita. Mitähän sinä luulet?" „Saanko puhua Annalle, mitä isä on sanonut ja että hän saa mitä hän pyytää syntymäpäivänään?" „Saat kyllä, sillä ehdolla ettei hän pyydä mitään järjetöntä", vastasi herra Kilpinen. Klaara oli onnellinen wiedessään tämän sanoman rakkaalle lemmitylle sisarelle, ja hän tiesi wallan hywin minkä Anna olisi walitsewa.

Tuo merkkillinen päivä tuli wihdoinfin — kirkas, kaunis suvipäivä. Klaara tuli tuoden erinomaisen kauniin kukkafimpun omasta puutarhastaan, ja näillä kahdella tytöllä oli erinomaisen hauska päivä. Waikka Anna oli heikko, sai hän luwan olla ulkona lämpimämmän

osan päivästä, ja Klaaran seurassa oli kaikki hänelle nautintoa. Kun pikku tytöt valkoisissa puvuissa ilman muita foris-
tuksia kuin kauniit fiharansa tulivat ilta-
päivällä sijalle vierashuoneeseen, sano-
i herra Kilpinen ystävällisesti hymyillen:
„No, Anna, minä olen hyvin lewoton
odottaessani tietoa, kuinka juuren lowen
pyhyntösi tekee kassaan. Oletko Klaaran
wiisaa neuwon avulla päättänyt mitä
pyhdät minulta?“ Herra Kilpinen weti
pikku tytön luoksensa, ja katseli surkutel-
len, kuinka hän oli tawattoman heikko ja
kuinka hänen poskensa nyt silmänräpäyk-
seksi hehkuivat polttawasta punastus-
sesta. Wapisten sano-
i hän: „Saanko
kuiskata, isä?“ „Saat kyllä, neidin ja
Klaaran ei tarwitse tietää sitä kohta,
se saa olla meidän salaisuutemme niin
kauan.“ Anna tietoi käsiwartensa isän
faulaan ja kuiskasi: „Pienen punaisen

raamattuni, isä. Mieluummin tahdon sen saada takaisin, kuin mitään muuta." Herra Kilpinen wawahti, melkein unohdetut mietteet wirkosivat taas eloon hänesjä. Rohottaen Annan pään niin että hän saattoi nähdä tytön ujoštelemattoman, suloisen katseen, sanoi hän: „Tahdotko tosiaanfin mieluummin sen kuin waunut, pianon, tahi kauniin uuden puuvun?“ „Mieluummin kuin mitään maailmassa, isäni.“ „Sitte olet myöskin sen saawa, en näe mitään syytä kieltää sitä sinulta.“ Herra Kilpinen nousi istuimeltaan, jätti huoneen ja tuli pian takaisin tuoden tuon pienen kalliin raamatun, jonka hän antoi koteloineen Annalle. „Kiitosia isä; näin onnellinen syntymäpäiwä!“ huudahti Anna, enempää ei saattanut hän sanoa, waan kiihuri aarteineen lapsikamariin, missä kyhnelwirta saatti hänen liikutetun mie-

lensä taas tasapainoon. Klaara juoksi hänen perässään huoneesta, joten Herra Kilpinen jäi kahden kesken neidin kanssa. „Pyydän anteeksi, August“, sanoi hän, „etten seurannut neuvoasi. En saattanut olla täyttämättä lapseni toivomusta.“ Meiti Kärkkä waikeni, kenties tehdäkseen wiisaasti, mutta totta puhuen teki tämä pieni tapahtuma syvän waihtuksen häneen. Näytti siltä kuin olisi uusi elämä walunut Annan hentoon ruumiiseen ja Klaara nautti sifarensa onnesta. Hänen äitinsä raamattu! Sumalan jana! Oi kuinka Anna rakasti sitä. Hänen onnensa ei osoittautunut ainoastaan siinä että hän innokkaasti luki tätä fallista kirjaa, waan koko hänen käytöksessään, olipa koko hänen kaswojensa juonne muuttunut; hän otti osaa eläwästi ja halukkaasti Klaaran leikkeihin ja oli wielä tarkkaavaisempi kuin ennen lututunneillaan.

Mutta huolimatta hänen onnellisuudesta, näkyi kuitenkin selvemmin päivä päivältä, että hänen terveytensä oli suuresti heikentunut. Vähiinkin kylmyys tahti kosteus tuotti hänelle yskää ja hengenahdistusta. Mikomus lähettää heidät kouluun hylättiin täksi kertaa ja samalla meni tyhjiin monta neiti Rärkän tuumaa, sillä tämä tuuma oli myöskin hänestä alkuaan. Waikk'ei hän juuri pitänyt Klaarasta, joka alinomaan huolettomalla kiivaalla käytöksellään loukkasi häntä, tunsi hän itsessään vastuttamatonta wetoa Annaa kohtaan, kuten kaikki muutkin, jotka näkivät tuon kärsiwällisen, lempeän fairaan. Anna oli luonnostaan hywin tuntehimas ystäwyhdelle ja kun neiti Rärkkä usein tuli lapsikamariin ja istuutui hänen wiereensä, ystäwällisesti jutellen hänen luonaan, oppi Anna pian pitämään hänestä.

„Kuten äsken sanoin“, lisäsi iso-äiti, „oli neiti katoollinen, syhy että hän, omien tuumiensa onnistumiseksi, ei tähän asti ollut tätä ilmaissut, oli ainoastaan se, että hän sitte aikanaan woisi sitä paremmin waijuttaa firkkonsa hyväksi. Muutamana syhs-iltana, kun Anna, jota koko päivän oli waiwannut yskä ja hengen-ahdistus, makasi sohwalla lähellä tulta tuossa isossa hupaisassa lapsikamariissa, lewäten ja tuntien mielihyvää, kun waikeimmat tuskat olivat keskeytyneet, tuli neiti Kärkkä hänen luokseensa. Alaara oli isänsä luona, joka oli lähettänyt hakemaan häntä, osaksi saadakseen olla hänen seurassaan, osaksisentähden että tyttökin saisi jotain waihtelewaisuutta, sillä hän ei koskaan muista syistä tahtonut jättää Annaa. „Kuinka nyt voit tänä iltana, Anna?“ kysyi neiti hellästi, sisään tultuansa. Mari

wäitti, että neiti oli oppinut puhumaan paljon ystävällisemmin ja että hänen äänensäkin olisi muuttunut siitä asti kun hän oli alkanut oleskella neiti Annan luona. „Kiitos, kyllä nyt tuntuu paremmalta“, vastasi sairas, kurottaen pientä laihaa kättänsä, „ja minä olen niin onnellinen. Neiti, te olette hyvin kiltti, kun käytte katsomassa minua niin usein.“ Neiti istuutui hänen viereensä jatkaen kysyvällä äänellä: „Sinä näytät todellakin onnelliselta ja kuitenkä täytyy sinun kärsiä niin paljon, etkä woi juosta eikä leikkiä Alaaran kanssa. Mutta minä luulen että sinä ajattelet kewättä ja sitä kuinka wahwaksi ja terveeksi silloin olet tulewa.“ „En, en, neitini, sitä en ole ensinkään ajatellut.“ „Etkö tahdo sanoa minulle, mitä ajattelet?“ kysyi neiti mielistellen. „Minä olen ajatellut sitä kaunistista kultaista

lupunkia ja kuinka hyvä on saada
 tulla sinne, missä ei ole talvea eikä yö-
 tä, eikä mitään syntiä, joka jaattaisi
 tuskia lähi yskää." „Mistääs sen tiedät?"
 Anna otti pienen punaisen raamattunsa
 tyhjynsä alta, vastaten: „Tämä on
 minulle sen sanonut, ja opettanut minun
 tuntemaan tien sinne." „Ja mitä sinun
 pitää tekemän, tullaaksesi sinne?" kysyi
 neiti, ajatellen kirkkonsa paastoja ja ku-
 rituksia, joita, kuten hän tiesi, ei Anna
 noudattanut. „Ei mitään", vastasi tuo
 pikku tyttö. „Ei mitään! Lapseni, ethän
 tofi luule voitavasi tulla sellaiseen au-
 tuaallisuuteen ilman paljoja kärsimyksiä
 ja kovia ponnistuksia, wai kuinka?" „Su-
 malan lahja on ijankaikkinen elämä ja
 tämä elämä on Hänen Pojassaan", was-
 tasi Anna yksinkertaisesti, ajattelematta,
 että hän nyt opetti fatolilaisista wie-
 resjään. „Se on lahja, Sumalan lah-

ja ja siitä meidän ei tarvitse maksaa mitään." „Mutta syntisen täytyy tehdä jotakin — tehdä parhaansa saavuttaaakseen anteeksi antamisen. Hänen täytyy aina pyrkiä saadaakseen palkan.“ „Hänen velkansa on maksettava, mutta Jeesus on maksanut sen viimeiseen ropoon asti, hyvä neiti Kärkki. Ah, minä olen niin onnellinen, ajatellesani sitä! Sa fun olen pahoillani siitä, että teen syntiä joka päivä ja joka silmänräpäys, niin ajattelen että: „Jeesuksen Kristuksen Jumalan Pojan veri puhdistaa meitä kaikista synneistä“, ja sitte kannan kaikki syntini Hänelle ja Hän ottaa pois ne. Mutta minä pelkään kovasti, enkä tekisi syntiä, sillä se murehduttaa Kristusta ja estää minua tulemaasta valmiiksi pääsemään taivaaseen.“ Anna nojautui wäsyneenä tyhnyä wästen, woi-matonna enempää puhumaan.

Neiti oli syvästi liikutettu ja nämät hennon lapsen kertomat jumalalliset to- tuudet olivat voimallisemmat osoitta- maan hänen kirkkonsa erhetykset kuin parhaatkaan ihmistodistukset; näiden ensimmäinen vaikutus oli, että hän epäili uskontonsa wirheettömyyttä. Näh- dessään tuon ihanan kuoleman lapsen, tunsi hän että joku suurempi kuin ihmi- sellinen voima oli tässä uskossa, joka voi antaa sellaisen rauhan ja kärsiwäl- lishyden kowissa tuskissa ja kokonaan pois ottaa kuoleman okaan. Hän näki ett'ei Anna luottanut tyhjiin seremonioi- hin, waan jaloon Persoonaan, Wapah- tajaan, joka oli hänelle kaikki kaikissa; nämät sanat: „Jesuksen Kristuksen, Hänen Poikansa veri puhdistaa mei- tä kaikista synneistä“ teki syvän wai- kutuksen neidin sydämeen. Ei se taifa- usko eikä ne ihmispalvelukset, joihin

hän oli kasvatettu, woineet tufahduttoa siementä eikä estää sen kehittymistä. Pyhä Henki käytti tätä lasta wälikappalenaan houkutellakseen häntä pois pimeyden ja walheen wallasta tuntemaan ja palwelemaan totista ja elävää Sumalaa. Neiti Kärkkä tuli vielä toistenkin tuohon hiljaiseen rauhaisaan lapsikamariin, jossa hän ja Anna wiettiwät monta onnellista hetkeä joko wakaijella keskustelulla tahi lukiwat he sitä pientä punaista raamattua. „Nyt ette neiti juinkaan enää ihmettele, miksi surin, kun ei minulla ollut raamattua“, sanoi Anna eräänä iltana, pannen sen kiiltävät hakaiset kiinni, ja suudeltuaansa kallista kirjjaansa, asetti hän sen koteloonsa. „En nyt enää, rakas lapsi“, sanoi neiti hynnyksilmin, „minä kiitän Sumalaa tästä — ja sinusta, Anna“, lisäsi hän sywästi liikutettuna. „Minusta“, sanoi Anna

tummastellen. „Minun äitini rakas, rakas äitini — hän on opettanut minulle kaikki rakkaasta Jeesuksesta. Ja pian — pian saan tulla Hänen luoksensa!“

Anna olikin oikeassa. Ilman tultua kylmemmäksi, tuli myöskin hänen ystävää pahemmaksi ja hän heikontui alinomaan. Klaara ei käynyt koulua, hän ei ajatellut sitä eikä juuri mitään muuta kuin sitä epäjumalaa, jota hän koko sydämestään jumaloitisi. Koko tämä iso talo oli nyt suruhuone, sillä kaikki rakastivat Annaa ja kaikki, paitsi Klaara tiesivät että hän pian oli olewa poissa.

„Rakkaat tytöt“, janoi iso-äiti, „Jos olisitte nähneet tuon pikku Klaara-rauhan sydämen surun, hänen walwoessaan Annan luona, kuullessaan tuon läpitunkewan ystävän ja nähdesjään hänen kärsimyksensä, luulen että rakastaisitte toisianne enemmän kuin koskaan

olette rakastaneet. Jos Klaara olisi voinut ottaa osan Annan tuskista itselleen, olisi hän mielellään sen tehnyt. Anna itse oli onnellisin sairashuoneessa ja koetti rohkaista ja lohduttaa toisia. „Neiti“, sanoi hän eräänä päivänä vähää ennen fuolemaansa, „kun minä olen pois, niin koettakaa lohduttaa Klaaraa ja isää.“ „Minä tahdon koettaa, rakas Annaseni, mutta Klaara ei pidä minusta.“ „Tiedän että hän tulee sen tekemään. Ja“, jatkoi hän, näyttäen raamattuaan, „kun hän oppii rakastamaan tätä enemmän, tulee hän paljon toisen kaltaiseksi kuin hän nyt on. Hän on luvannut minulle lukea sitä, ja kun te luette sitä yhdessä, tulette myöskin pitämään toisistanne. Se on äidin raamattu, minun, teidän, Klaaran, isän. Äiti sanoi sen johdattavan meidät kaikki hänen luokseen, ja sen se tekeekin. Me

tulemme kaikki kohtaamaan toisemme Jesuksen luona siellä kirkkaassa, autuaassa maassa."

"Nyt ei minulla ole paljon enää sanottavaa Annaasta", janoi iso-äiti ja hänen äänensä vapisi kowasti, „paitsi että hän tuli päivä päivältä heikommasi. Hänen hellhytensä ja rakkautensa kaikkia, mutta erittäinkin Klaaraa kohtaen oli liikuttavaa katsella. Hän koetti valmistaa Klaaraa eron hetkeen ja kiinnittää hänen toivoansa iloiseen jälleen näkemiseen. Eräänä iltapäivänä oli hän maannut tauan hiljaa, filmät kiinni. Klaara, joka piti hänen kättänsä pelkäsi liikuttaa itseänsä ettei olisi häirinnyt hänen lepoansa. Herra Kilpinen ja neiti Kärfkä istuivat myöskin hänen vieressään. „Kuinka hän nukkuu tauan!“ kuiskasi Klaara. „Minä toivoisin hänen awaavan filmänsä.“ Ja vielä kerran awautui-

wat ne katsellen palawalla rakkaudella ympärillään olewia henkilöitä. „Mutuaalista, autuaallista, autuaallista!“ puhkesi hän sanomaan ja sulki silmänsä. Kewää huokaus — ja hän oli siinä kultaissessa kaupungissa, äitinsä ja sen Wapahhtajan luona, jota katsellessa kaikki on autuaallisuutta ja riemua ijanlakisesti. „Iso=äiti“, sanoivat Kerttu ja Anna kuumin kynnelin, „mitä tuo Klaara raukkasitten teki?“

„Hän tuli hywin sairaaksi“, wastasi iso=äiti, ja koko ajan hoiti neiti häntä suurimmalla huolella ja rakkaudella. Kun kuume oli voitettu ja sairas oli pitkät ajat wäsynyt ja alakuloinen, wietti neiti Kärkkä suurimman osan ajastaan tuon sairaan lapsen luona. Klaaran sydän oli nyt voitettu ja lämmin rakkaus syntyi hänen ja neidin wälille. Ei kessään ollut enempää halua puhua Annasta,

kuin neidillä eikä kukaan saattanut paremmin tyhnyttää ja lohduttaa hänen murheellista sydäntään. Luonnollista olikin, että se mikä Annalle oli ollut kalliin kaifista ja nyt oli Alaaran omaisuus, oli heille rakas ja monta ihanaa hetkeä wiettiwät he tuon punaisen raamatun ääressä. Neiti Kärkkä muuttui nähtävästi, ja siunaus oli seurauksena hänen Jumalan sanan ahkerasta lukemisestaan. Hänen sielunsa, joka ei koskaan ollut tuntenut rauhaa, sai lewon siinä kalliissa weressä, „joka ristiltä alas wuoti.“

Kun Alaara taas kokonaan oli saanut terweytensä ja woimansa, katsottiin parhaaksi lähettää hänet kouluun koska hän siellä saisi olla yhdessä ikäistensä kanssa ja myöskin paremman halun opiskeluihinsa. Hän tuli siis pian asumaan Ruusulahdella, monien toverei-

den ympäröimänä, siellä meni koko hänen aikansa monien läksijensä lufentiseen. Rauan aikaa oli hän melkein tykenemättömän ryhtymään mihinkään työhön, ja waikka tytöt olivat hänelle ystävällisiä, kaipasi hän niin suuresti omaa Annaansa, että kouluttajarouwa alkoi tulla todenperästä lewottomaksi peläten hänen syvän surunsa musertawan hänen terveytensä. Mutta kaikkien iloksi alkoi Klaara parantua; hän kiintyi sydämeästään yhteen tovereistaan ja tämä edisti suuresti hänen surunsa liewitystä, jonka surun hän tiesi saawansa kantaa aina hautaan asti. Hän sai ystävällisiä, rakkaita firjeitä isältään ja neiti Kärfältä, ja kun Klaara lopullisesti sai kuulla isänsä aikowan mennä naimisiin neiden kanssa, tuli hän hywin iloiseksi ja ilmaisi sydämmellisen tyytyväisyytensä tähän. Sa nyt, pienokaiseni“, sanoi iso-äiti, „olen

fertonut niin pitkän kertomuksen että kenties olette jo väsyneet sitä kuulemaan.”

„Voi, emmehan toki, iso-äiti!” huudahtivat molemmat työt, jotka koko ajan olivat kuunnelleet jännitetyllä tarkkaavaisuudella. „Emmehan me ole väsyneitä. Skäwä waan, että se niin pian loppui, mutta kertokaa meille wähän enemmän Alaarasta. Kuinka kauan hän käwi koulussa ja mitä teki hän sillä pienellä punaisella raamatulla?”

„Hän käwi vielä monta vuotta siellä Ruusulahden erinomaisessa koulussa, mutta oli aina loma-aikoina kotonaan, missä hän wiihtyi niin hywin. Hän rakasti äitipuoltansa, ja hänen pikku sisföjensä iloisat leikit olivat hänelle ainainen ilon ja hauskuuden lähteenä. Sätettyään koulunkäyntinsä, päätti Alaara omistaa aikansa ja taitonsa äitipuolelleen auttaakseen häntä ja lapsia, ja hänellä

oli ilo tuntea ja nähdä, että hänen apunsa pidettiin arvossa.”

„Sa mitä hän teki sillä pienellä puunaisella raamatulla, iso-äiti?” kysyi Berttu.

„Hän piti sen suurimpana aarteenaan, lemmikkini, ja lufemalla sen pyhiä lehtiä, oppi hän sielunsa onnen salaisuuden. Hän antoi sydämensä Jesukselle, vielä ollessaan nuori, ja sai myöskin nauttia siitä seuraavan siunauksen. Enkä minä voi selittää teille kuinka kalliina hän piti tämän pienen kirjan, ei ainoasti, kuten alussa, rakkaiden omaisiensa tähden, jotka sen olivat ennen omistaneet, vaan Hänen tähtensä, jonka sanan se sisälsi.”

„Kuinka vanha hän oli kuollessaan?” kysyi Alma.

„Hän elää vielä”, vastasi vanha rouva hymyillen.

„Ah, kun minusta olisi hauskaa saada nähdä häntä.“

„Niin minustakin“, sanoi Kerttu.

„Jos pyydätte sisälle mentyämme Raija tädiltä“, sanoi iso-äiti, „niin voi hän näyttää Klaaran valokuuvan, hänellä on yksi.“

„Tule, Anna, menkäämme heti.“ Molemmat lapset riensivät sisään.

„Täti Raija!“ sanoivat he, löydettyään tädin lukemasta vierashuoneessa, „iso-äiti sanoi, että teillä, täti, on Klaaran valokuva, pikku Klaara Kilpisen, jonka sisar, Anna kuoli. Olkaa hyvä ja näyttäkää sitä meille.“

Raija täti mietti ensin vähän aikaa ja sanoi sitte hymyillen noille innoikkaille tytöille: „Onko iso-äiti kertonut jonkun kertomuksen teille?“

„On, sellaisen kauniin kertomuksen Annasta ja Klaarasta ja heidän pieneestä punaisesta raamatustaan.“

Kaisa täti nousi ja avoi erään ar-
kun, josta hän otti pienen kotelon, an-
taen sen Kertulle. Tämä avasi sen he-
ti malttamattomasti, ja — pikku tytöt
eivät vähää kummaštuncet, kun heidän
katseensa kohtasivat iso-äidin tunnetut
kaswon juonteet.

„Ei tämä ole se oikea, täti“, sanoi
Kerttu.

„On kyllä!“ huudahti Anna. „Nyt
käsitän kaikki! Niin tyhmä kun olen
ollut! Täti Kaisa, onko iso-äidin nimi
Klaara.“

„On, Klaara Kilpinen“, vastasi neiti
Tamminen hyvin huvitettuna.

„Niin hupaista“, sanoi Anna, „mut-
ta ajatteleppa kuinka ikävä iso-äidille
mahtoi tulla menetettyään kiltin sisarensa.“

Sitten juoksimat he taas iso-äidin
luokse ja kysyivät monta asiaa, joita
minulla nyt ei ole aikaa kertoa.

Tämä kertomus teki syvän ja pysyvän vaikutuksen pikku tyttöihin. Se osoitti heille, että monta lasta on sydämestään rakastanut raamattua, ja kun iso-äiti laskeutui polvilleen heidän kanssaan puutarha-sohvan vieressä, rukoillen Sumalaa, että Hän tekisi heidät omiksi lapsikseen ja opettaisi heidät rakastamaan Hänen sanaansa, joka voisi osoittaa heille vapahduksen tien, yhtyivät heidän sydämensä wakaasti rukoukseen. Klossa saatanme kertoa nuorille lukijoillemme että koska rouwa Tammisen terveys nyt oli paljon parempi, päätettiin etteivät Kerttu ja Anna palaisikaan takaisin kouluun, waan jäisivät Tammelaan iso-äidin luokse. Tämä muutos ilahutti heitä suuresti. Hyvä kotiopettajatar hankittiin ja he edistyivät nopeasti opiskeluisaan. Ja kun he olivat kilttejä koko päivän ja oppineet läksynsä, oli heidän suurin

ilonja istua iso-äidin luona iltahämärässä kuunnellen hänen ihastuttavia kertomuksiaan. Hän kertoi monta, joista he paljon pitivät, mutta yksikään ei ollut niin hauska eikä seurausiltaan niin paljon hyötyä tuottava, kuin tämä, minkä nyt olemme kertoneet siitä pienestä punaisesta raamatusta ja mitä se matkaan saatti.

Hinta 25 penniä